

Gorzów Wlkp., 31 sierpnia 2021 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**
WZŚ.4221.115.2020.PK

P O S T A N O W I E N I E

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., działając na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3 oraz ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) – dalej ustawa o ooś, oraz art. 106 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 753) po zapoznaniu się z wnioskiem Burmistrza Miasta i Gminy Szlichtyngowa z 22 października 2020 r., znak: SoŚ.6220.3.10.2020.AŚwi (data wpływu: 26 października 2020 r.) o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, którego wnioskodawcą jest Patryk Wojtyś, reprezentowany przez pełnomocnika Małgorzatę Kawalę,

odmawia

uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na
budowie fermy chowu indyka wraz z niezbędną infrastrukturą
na dz. 53/2 obr. Nowe Drzewce.

Uzasadnienie

Burmistrz Miasta i Gminy Szlichtyngowa pismem z 22 października 2020 r., znak: SOŚ.6220.3.10.2020.AŚwi (data wpływu: 26 października 2020 r.) zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego budowie fermy chowu indyka w ramach legalizacji inwestycji, przedkładając jednocześnie:

- raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony przez mgr inż. Małgorzatę Kawalę w czerwcu 2020 r.,
- informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przedłożony raport nie uwzględniał faktu, iż część obiektów objętych wnioskiem została już zrealizowana i była użytkowana, w związku z tym organ uzgadniający pismem z 19 listopada 2020 r. wezwał do przedłożenia dokumentacji zgodnej ze stanem faktycznym. Pełnomocnik inwestora złożył odpowiedź w piśmie z 14 grudnia 2020 r. (data wpływu: 14 grudnia 2020 r.). Pismem z 28 stycznia 2021 r. organ uzgadniający wezwał do uzupełnienia i poprawienia raportu oddziaływania na środowisko. Uzupełnienia zostały złożone wraz z pismem z 14 kwietnia 2021 r. (data wpływu: 20 kwietnia 2021 r.). Organ wystosował ponowne wezwanie do uzupełnienia dokumentacji z 28 maja 2021 r. Pełnomocnik dwukrotnie zwracał się o przedłużenie terminu na złożenie uzupełnień ostatecznie wskazując termin do 15 sierpnia 2021 r. Do dnia wydania postanowienia dokumentacja nie została uzupełniona i poprawiona.

Rozpatrywane przedsięwzięcie polega na uruchomieniu instalacji do chowu brojlera indyka docelowo obejmującego 6 obiektów inwentarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Łączna ilość ptaków wynosić ma 156 000 indyków (tj. 3744 DJP).

Obecnie na działce istnieją 2 obiekty inwentarskie o powierzchni 2600 m² każdy oraz fundamenty pod budowę 3 obiektu. Ponadto, istnieją już 4 silosy paszowe, 3 zbiorniki na ścieki socjalne, 5 zbiorników na gaz, budynek socjalno-magazynowy ze zbiornikiem na ścieki bytowe. W jednym z obiektów w wyniku kontroli z 2020 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wschowie stwierdzono prowadzenie chowu indyka.

Poza wykorzystaniem istniejących obiektów, w zakresie inwestycji wykonane mają być 4 obiekty inwentarskie o powierzchni 2600 m² każdy, montaż 8 silosów paszowych, wykonanie ujęcia wody o łącznej zdolności 30 m³/h, montaż 3 zbiorników na ścieki bytowe, montaż zbiornika na ścieki przemysłowe z płukania filtrów, montaż zbiornika na ścieki przemysłowe z myjki urządzeń, montaż zbiornika na ścieki przemysłowe z mycia konfiskatora, montaż 8 zbiorników na gaz, wykonanie zbiornika otwartego infiltracyjnego na wody opadowe, wykonanie infrastruktury komunikacyjnej oraz niezbędnych przyłączy.

Inwestycja zlokalizowana jest na działce nr 53/2, obręb Nowe Drzewce, gmina Szlichtyngowa. Dla tego terenu brak jest obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Od południa inwestycja sąsiaduje z fermą indyków. Od strony zachodniej i północnej znajduje się las. Od strony wschodniej przebiega droga gruntowa, która prowadzi do innej fermy indyków w odległości ok 300 m (działki nr 70/2 i 70/3). Za drogą znajduje się teren rolny niezabudowany. Najbliższa zabudowa mieszkalna zlokalizowana jest w kierunku północnym w odległości ponad 1 km (wieś Małe Drzewce).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., w toku prowadzonego postępowania o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, ustalił co następuje.

Zgodnie z art. 71 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko w warunkach wymagana jest dla przedsięwzięć mogących zawsze albo potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b oraz §3 ust. 1 pkt 73 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839) jako przedsięwzięcie mogące zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Organem właściwym do wydania decyzji w przedmiotowej sprawie jest Burmistrz Miasta i Gminy Szlichtyngowa. Natomiast organem uzgadniającym warunki realizacji tego przedsięwzięcia na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. W tym przypadku właściwym miejscowo jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

Po przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji, w szczególności raportu oddziaływania na środowisko wraz z uzupełnieniami, organ postanowił odmówić uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

Określenie środowiskowych uwarunkowań w wyniku oceny oddziaływania na środowisko możliwe jest jedynie na podstawie pełnej i prawidłowo sporządzonej dokumentacji, w tym przede wszystkim raportu o oddziaływaniu na środowisko. Dokument ten, pomimo że ma charakter dowodu prywatnego i sporządzany jest na zlecenie inwestora, ma kluczowe znaczenie dla oceny planowanego przedsięwzięcia i możliwości przeanalizowania jego ewentualnego wpływu na środowisko. Z tego też względu raport musi spełniać wymagania ustawowe określone w art. 66 ustawy o ooś. Przepis ten wskazuje, jakie elementy muszą być uwzględnione w treści raportu. Tylko raport spełniający wymogi ustawowe można uznać za dokument rzetelny i kompleksowy. Podkreślenia wymaga fakt, iż jest to podstawowy dokument w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie którego analizowane jest oddziaływanie na środowisko. Szczególny charakter raportu oddziaływania nie wyłącza jednak w żadnym zakresie jego oceny przez organ prowadzący postępowanie administracyjne czy organy współdziałające.

Mając na względzie, że wnioskodawca nie uzupełnił dokumentacji w wyznaczonym przez siebie terminie (pomimo jego dwukrotnego przedłużenia), niemożliwym jest rzetelne i kompleksowe przeanalizowanie oddziaływania przedsięwzięcia w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W związku z powyższym, organ uzgadniający zajął stanowisko w oparciu o posiadaną dokumentację.

Raport oddziaływania na środowisko zawiera szereg rozbieżności i braków, które dyskwalifikują go jako dowód w prowadzonym postępowaniu.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że raport nie zawiera analizy oddziaływań pochodzących z przedsięwzięcia podlegającego legalizacji. W dokumentacji zawarto jedynie obliczenia i analizy w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu uwzględniające funkcjonowanie łączne rozpatrywanej farmy oraz farm sąsiednich. Raport zawiera zatem opis oddziaływań skumulowanych, zupełnie pomijając oddziaływania pochodzące z instalacji będącej przedmiotem wniosku. Tym samym, niemożliwa jest indywidualna ocena rozpatrywanej farmy, która wpierw pozwoliłaby stwierdzić w jakim stopniu oddziałuje ona na środowisko, a dopiero później przeprowadzona zostałaby analiza tegoż oddziaływania wraz z oddziaływaniem sąsiednich instalacji. Oddziaływania skumulowane są bowiem jednym z analizowanych elementów wraz z oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia, ale nie zastępują konieczności analizy oddziaływań pochodzących z rozpatrywanej inwestycji. Tym bardziej, że jak podkreślał wnioskodawca,

pozostałe farmy działają niezależnie i stanowią odrębne instalacje od farmy podlegającej legalizacji.

W odniesieniu do analizy oddziaływania na powietrze należy także wskazać, że w opinii organu uzgadniającego zawiera one błędne założenia, które mogą rzutować na otrzymane wyniki. Przede wszystkim, do obliczeń emisji amoniaku przyjęto najniższy możliwy wskaźnik emisji dla ptaków dorosłych z Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs (2017) na poziomie 0,045 amoniaku w kg/stanowisko/rok (tabela 3.53), wskazując że brak jest wskaźnika dla odchovu indyków. Założono, że wskaźnik ten odpowiadać będzie 5 sztukom ptaków w procesie odchovu. Natomiast dokument ten zawiera przykładowy wskaźnik dla analizowanej grupy wiekowej ptaków w tabeli 4.73 na poziomie 0,15 kg/stanowisko/rok. Tym samym, zastosowanie powinien mieć ww. wskaźnik, tym bardziej, że dotyczy on właśnie odchovu indyków, a nie osobników dorosłych.

Poważne wątpliwości budzi także kwestia wykonania ujęcia wody dla przedmiotowej farmy. W pierwotnej wersji załączono kserokopię dokumentacji hydrologicznej, w której wskazano, że planowane ujęcie wody na działce nr 53/2 ma zaopatrywać w wodę także wcześniej wymienione, sąsiednie farmy indyków. Organ uzgadniający wezwał w związku z tym do uwzględnienia pozostałych ferm jako terenu jednego zakładu, ze względu na występujące powiązanie technologiczne. Inwestor w uzupełnieniach wyjaśnił, że inwestor wycofał się z tego rozwiązania, a planowane ujęcie będzie wykorzystywane wyłącznie na potrzeby farmy na działce nr 53/2. Pomimo tego, w dalszym ciągu planuje wykonanie ujęcia składającego się z dwóch studni o zdolności eksploatacyjnej 15 m³/h każda, podczas gdy wyliczone średnie zapotrzebowanie na wodę wynosić ma 1,03 m³/h. Inwestor nie wyjaśnił z czego wynika zasadność wykonania ujęcia wody o znacznie wyższej zdolności eksploatacyjnej przy tak niskim zapotrzebowaniu na wodę. Ponadto, z dokumentacji wynika, że funkcjonowanie dwóch studni w ramach ujęcia spowoduje powstanie leja depresji, odpowiednio 107 m i 73 m. Raport nie zawiera żadnej analizy możliwego oddziaływania w tym zakresie. Podsumowując, brak racjonalnego uzasadnienia kwestii przy dość pobieżnym wyjaśnieniu inwestora, powoduje, że organ w tym zakresie nie może uznać okoliczności braku oddziaływania za udowodnioną.

Raport zawiera szereg innych braków i rozbieżności (m.in. brak przedłożenia wersji elektronicznej uzupełnień, brak przedłożenia wyników stężeń w siatce obliczeniowej, brak uzasadnienia dla zmiany przyjętych podokresów obliczeniowych w analizie zanieczyszczeń do powietrza), które rozpatrywane osobno stanowią wady o mniejszym ciężarze gatunkowym, ale uwzględniane łącznie z wcześniej wskazanymi zagadnieniami istotnie wpływają na ogólną ocenę przedłożonej dokumentacji i przesądzają o braku wiarygodności przedstawianych informacji.

Nie budzi wątpliwości, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko sporządzany przez inwestora wchodzi w skład materiału dowodowego sprawy i stanowi dowód z dokumentu, który podlega regułom postępowania dowodowego, w tym swobodnej ocenie dowodów zgodnie z art. 80 k.p.a. (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 20 lutego 2014 r., sygn. akt IV SA/Po 1214/13). Jakkolwiek ciężar zgromadzenia materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym obciąża organ administracji, nie można pomijać faktu, że ocena oddziaływania na środowisko opiera

się w znacznej mierze na raporcie oddziaływania na środowisko. Należy podkreślić, że dokument ten stanowi co prawda dowód prywatny, ale ma on szczególny charakter w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 11 lipca 2013 r., sygn. akt II OSK 639/13). To właśnie raport stanowi podstawę do oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Podkreślenia wymaga także okoliczność, że postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach toczy się na wniosek, a zatem z inicjatywy podmiotu zainteresowanego realizacją inwestycji. Ten właśnie podmiot jest inicjatorem postępowania oraz w przypadku decyzji pozytywnej powstają dla niego określone korzystne skutki prawne, np. w postaci możliwości ubiegania się o kolejne decyzje inwestycyjne. Pomimo obowiązków procesowych obciążających organ prowadzący postępowanie, w szczególności obowiązek zgromadzenia i rozpatrzenia dowodów, ze względu na charakter niniejszego postępowania należałoby przyjąć, że ciężar wykazania pewnych okoliczności, w przypadku gdy oddziaływanie inwestycji nie jest do końca rozpoznane, obciąża także wnioskodawcę. Obowiązek aktywnego współdziałania wnioskodawcy w postępowaniu administracyjnym znajduje potwierdzenie także w orzecznictwie sądowym (m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt II OSK 1291/12).

Podzielić należy pogląd B. Rakoczego, który stwierdza, że „(...) nie można w całości przerzucać ciężaru dowodu na podmioty uwalniając z tego obowiązku organ administracji publicznej. Jednak nie tylko na tymże organie spoczywać powinien ciężar dowodu. Wiąże się to zarówno z formalnoprawnym, jak i materialnoprawnym charakterem ciężaru dowodu. Udowodnienie określonych okoliczności powinno nastąpić w określonym postępowaniu administracyjnym, co wskazuje na formalnoprawny aspekt ciężaru dowodu. Z drugiej jednak strony brak wykazania określonych okoliczności w danym postępowaniu będzie obciążał jedynie podmiot. Zatem na nim spoczywa ciężar dowodu w znaczeniu materialnoprawnym. Organ administracji publicznej nie poniesie bowiem żadnych materialnoprawnych konsekwencji w związku z tym, że określona okoliczność nie została udowodniona. Skutek ten wystąpi jedynie po stronie podmiotu” (B. Rakoczy, Korzystanie ze środowiska a ciężar dowodu (zasada prewencji i zasada przezorności) w: Ciężar dowodu w polskim prawie ochrony środowiska, Oficyna 2010, wr. elektr.).

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, stwierdzić należy, że zgromadzony aktualnie materiał dowodowy uniemożliwia uzgodnienie warunków realizacji rozpatrywanego przedsięwzięcia ze względu na brak możliwości pełnego rozpoznania ewentualnych skutków realizacji inwestycji. Raport zawiera braki, które uniemożliwiają sformułowanie warunków realizacji przedsięwzięcia w oparciu o jego wpływ na środowisko. W ocenie organu dokument ten jest sporządzony nierzetelnie i nie analizuje w sposób kompleksowy oddziaływania planowanego przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, że w celu usunięcia braków i rozbieżności organ dwukrotnie wzywał do uzupełnienia raportu, a więc podjął działania mające na celu skompletowanie materiału dowodowego. Natomiast wobec braku odpowiedzi ze strony Wnioskodawcy, a więc podmiotu najbardziej zainteresowanego pozytywnym rozstrzygnięciem w sprawie, organ nie jest uprawniony do wypełniania obowiązków wynikających z przedłożenia kompletnej i spójnej dokumentacji w sprawie. Brak jakiejkolwiek odpowiedzi ze strony Wnioskodawcy,

skutkuje tym, że przedłożony raport nie może być uznany za spełniający wymogi prawa, zatem nie można uznać, aby mógł być on uznany za dowód w rozpatrywanej sprawie.

Należy także wskazać, że jedną z zasad ochrony środowiska, która ma charakter normatywny, jest zasada prewencji wyrażona w art. 6 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.). Zgodnie z nią każdy podmiot podejmujący działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko zobowiązany jest do zapobiegania temu oddziaływaniu. Uzupełnieniem tej zasady jest zasada przezorności, o której mowa w art. 6 ust. 2 ww. ustawy. Każda działalność, której skutki nie są w pełni rozpoznane, wymaga zastosowania wszelkich możliwych środków zapobiegawczych. Tym samym, biorąc pod uwagę brak możliwości określenia możliwych skutków oddziaływania i rozwiązań chroniących środowisko, co wynika z nierzetelnej i niekompletnej dokumentacji, organ kierując się zasadą prewencji i przezorności, odmówił uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

Powyższe braki i rozbieżności powodują, że raport w obecnym kształcie nie może być uznany za kompletny, spójny i prawidłowy. Z tego też względu brak jest możliwości uznania mocy dowodowej powyższego dokumentu, co konsekwencji powoduje brak możliwości uzgodnienia warunków realizacji rozpatrywanego przedsięwzięcia.

Informacja o złożonym Raporcie o oddziaływaniu na środowisko zamieszczona została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym na podstawie art. 22 ustawy o ooś pod numerem 1035/2020 (raport) oraz 915/2021 i 916/2021 (uzupełnienia).

Mając na uwadze powyższe postanowiono jak na wstępie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 77 ust. 7 ustawy o ooś na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje. Natomiast zgodnie z art. 142 k.p.a. postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie strona może zaskarżyć w odwołaniu od decyzji.

podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym kwalifikowanym certyfikatem

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Szlichtyngowa,
2. aa